

Inhoud

1. Inleiding	2
2. Visie op ondersteuning	3
3. Ondersteuning	8

1. Inleiding

SG Gerrit Rietveld is een school voor voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs en is één van de zes scholen van de Purmerendse ScholenGroep (PSG). Een kleinschalige school waarop medewerkers en leerlingen trots zijn.

SG Gerrit Rietveld biedt vmbo-onderwijs aan op drie niveaus:

1. basisberoep;
2. kaderberoep;
3. gemengde leerweg.

Op SG Gerrit Rietveld worden de principes van Positive Behavior Support (PBS) gehanteerd. Vanuit die principes heeft SG Gerrit Rietveld zijn PBS-waarden geformuleerd:

- Respect
- Veiligheid
- Plezier

Middels deze drie waarden zorgt SG Gerrit Rietveld voor een veilig, warm en voorspelbaar schoolklimaat, waar zijn leerlingen zich thuis voelen en met plezier naar school gaan.

SG Gerrit Rietveld ziet zijn opdracht in leerlingen begeleiden en ondersteunen in een belangrijke fase van hun leven. Een fase waarin veel gebeurt en een essentiële basis wordt gelegd om een plaats in de snel veranderende samenleving te zoeken, te vinden en te behouden door blijvend te leren leren en mee te veranderen.

SG Gerrit Rietveld draagt bij aan de verwerving van hun kennis, vaardigheden en houding, bij het deel worden van bestaande tradities en praktijken en bij verantwoordelijkheid leren nemen in het kader van emancipatie en vrijheid. Het doel is weten wie en hoe ze zijn, wat ze kunnen en wat ze willen; een ontdekkingsreis naar *geslaagd in de praktijk*.

Verwerven, leren en ontwikkelen gaan samen met passende begeleiding en ondersteuning. Het onderwijs wordt zodoende passend onderwijs. Binnen passend onderwijs, sinds 2014 bij wet geregeld in de Wet op Passend Onderwijs, kennen we enerzijds de onderwijsbehoeften van leerlingen en anderzijds de onderwijsondersteuningsbehoeften.

Het voor u liggend document noemt SG Gerrit Rietveld het Schoolondersteuningsprofiel (SOP). In het SOP is te lezen welke extra ondersteuningsmogelijkheden SG Gerrit Rietveld [GR] zijn leerlingen biedt.

Met dit document worden visie, ambities, organisatie en kwaliteit van de geboden ondersteuning beschreven.

Hebt u nog vragen, neem per mail contact op via molij@psg.nl

Namens het ondersteuningsteam (OST),
Jacqueline Molenaar, ondersteuningcoördinator SG Gerrit Rietveld

Versie 2023

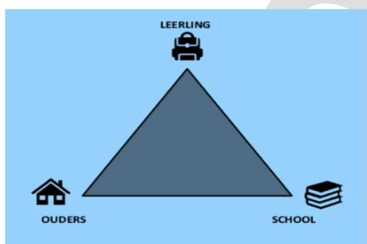
2. Visie

De visie op ondersteuning is gebaseerd op de ankerwaarden: **toegewijd, vriendelijkheid en kansrijk**. Uitgeschreven staat de visie voor:

- de leerling staat **centraal**. GR gaat uit van mogelijkheden van leerlingen. Mentor vormt samen met ouders en leerling een driehoek van waaruit handelingsgericht wordt gewerkt. Mentor heeft een spilfunctie in de driehoek: mentor is het eerste aanspreekpunt en geeft bij de onderwijsbehoefte passende basisondersteuning aan de leerling;
- GR schept vanuit vriendelijkheid een prettig en voorspelbaar leerklimaat waarbinnen leerlingen worden uitgedaagd zich te ontwikkelen. Vanuit toewijding en door passende klassengrootte is er **persoonlijke aandacht** voor leerlingen;
- GR werkt handelingsgericht. Ondersteuning is afgestemd op de **onderwijsbehoeften**. Leerlingen werken praktisch vanuit concrete en meetbare doelen. GR hanteert een cyclische aanpak: GR verzamelt, bespreekt en registreert systematisch relevante leerlinginformatie in het leerlingvolgsysteem;
- de werkwijze van GR is **proactief en preventief**. Handelingsgerichte werkwijze resulteert in vroegtijdige signalering waaraan preventieve basisondersteuning dan wel tijdig extra ondersteuning wordt gekoppeld. Door de (basis- of extra) ondersteuning vindt de schoolloopbaan zo veel mogelijk doorgang en wordt voortijdig schoolverlaten (vsv) zo veel mogelijk voorkomen. Het motto daarbij is: (extra)ondersteuning zo lang als nodig, maar zo kort mogelijk. De leerling leert regie te nemen op de eigen verantwoordelijkheid, ook ten aanzien van de eigen schoolloopbaan.

Driehoek leerling – ouder¹ - mentor

We vinden het belangrijk om nauw samen te werken met ouders aan de ontwikkeling van de leerling. Hierin is de driehoek leerling – ouder – mentor van groot belang. Dit betekent dat we van de ouder een actieve betrokkenheid verwachten bij de schoolloopbaan van de leerling. Wij nodigen de ouder regelmatig uit voor informatiebijeenkomsten en (voor minimaal drie) driehoeksgesprekken.

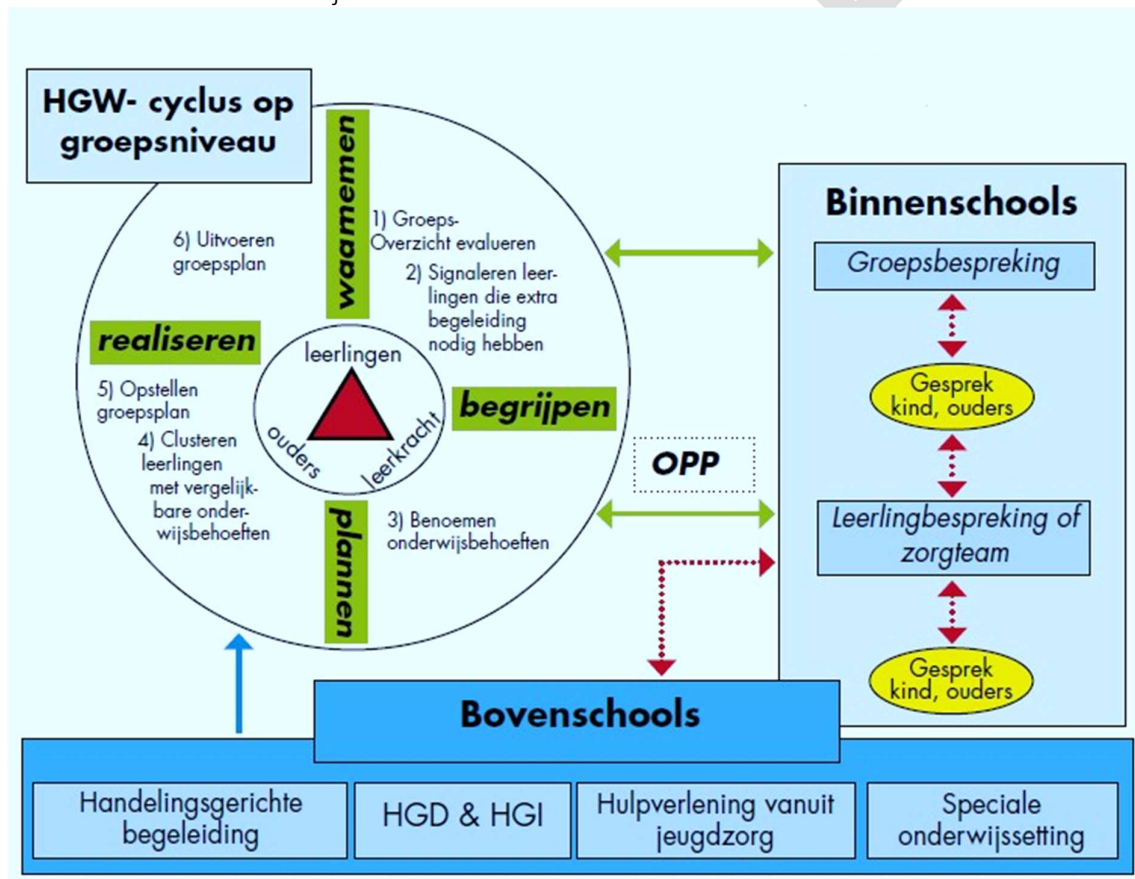
Veilig en positief Gerrit Rietveld schoolklimaat

Wij streven naar een veilige school waar leerlingen en medewerkers met plezier ontwikkelen, leren en werken. In zo'n veilige omgeving mag iedereen zichzelf zijn en wordt niemand gepest of buitengesloten. Een leerling die zich veilig voelt, kan al zijn aandacht richten op ontwikkelen en leren. In ons beleid Sociale Veiligheid staat hoe wij de fysieke en sociale veiligheid op onze school vormgeven. De eerste weken van het nieuwe schooljaar, de zogenaamde 'Gouden weken', zijn bepalend voor de sfeer in de klas. Daarom besteden we aan het begin van het schooljaar veel aandacht aan groepsvorming en positief sociaal gedrag. Dit doen we onder andere in de lessen "Kracht in controle" (KIC). KIC maakt leerlingen bewust van hun eigen ik, talenten en kwaliteiten. Je 'kracht in controle' hebben betekent enerzijds dat je kunt opkomen voor jezelf, maar ook dat je kunt luisteren naar anderen en inlevend kunt zijn.

¹ Waar 'ouder' staat, kan ook 'ouders' of 'verzorger(s)' gelezen worden

Handelingsgericht werken

Op SG Gerrit Rietveld is een start gemaakt met Handelingsgericht werken (HGW). Met HGW verbetert zowel de kwaliteit van onderwijs als die van de onderwijsondersteuning. Binnen HGW werken onderwijsgeevenden, onderwijsondersteunenden, leerling en ouder samen in een doorlopende cyclus van waarnemen → begrijpen → plannen → realiseren. Aan de hand van deze cyclus vinden vier keer per jaar klassenbesprekingen plaats met het onderwijsteam. De klassenbesprekingen worden op individueel niveau aangevuld met leerlingbesprekingen met het zorg- of ondersteuningsteam. En soms is het nodig dat die wordt aangevuld met bovenschoolse experts. In de driehoeksgesprekken bespreekt de mentor met de ouder en leerling de bevindingen van de klassenbespreking. Onderwijsondersteuners en bovenschoolse experts bespreken individuele bevindingen met de leerling, zijn² ouder, de mentor en de betrokken interne onderwijsondersteuner.

4

HGW gaat uit van zeven principes:

1. de onderwijsbehoefte van de leerling staat centraal;
2. het gaat om afstemming en wisselwerking tussen leerling, onderwijs en opvoeding;
3. docent/mentor en ouder zijn van belang;
4. positieve factoren zijn van belang;
5. doelgerichte werkwijze;
6. constructieve samenwerking tussen onderwijs, ondersteuning, leerling en ouder;
7. werkwijze is systematisch, in stappen en transparant..

² Waar 'zijn' staat, kan ook 'haar' of 'hun' worden gelezen.

Verzuim als signaal

Om verzuim zoveel mogelijk te beperken, werkt SG Gerrit Rietveld met een [Protocol Verzuimaanpak GR 2023-2024](#). De betrokkenen in dit protocol zijn de docent, de mentor, de time-out-begeleider, de verzuimcoördinator en de teamleider. Bij zorgwekkend en/of ziekteverzuim wordt de ondersteuningcoördinator [OCO] betrokken. De time-out-begeleider van SG Gerrit Rietveld registreert het verzuim of de door de docent gemelde verwijdering in Magister en communiceert het met de mentor en verzuimcoördinator. Bij verwijdering bespreekt de docent dit in een zogenaamd herstelgesprek met de leerling. De mentor bespreekt het verzuim of verwijdering met de leerling en communiceert het verzuim met de ouder. De verzuimcoördinator legt het verzuim volgens protocol vast en onderhoudt hierover nauw contact met de mentor. Hoog oplopend verzuim wordt door de verzuimcoördinator gemeld bij de leerplichtambtenaar [LPA] en bij de teamleider. De teamleider bespreekt met de mentor en verzuimcoördinator de passende interventie. Ouders worden hierover expliciet geïnformeerd. Soms kan - al dan niet aanvullend - (onderwijs)ondersteuning van belang zijn om verzuim terug te dringen. Dan wordt de OCO betrokken. OCO kan bijvoorbeeld naar de school- of jeugdarts verwijzen of intern (laten) onderzoeken wat ten grondslag ligt aan het verzuim. Er kan behoefte zijn aan specifieke extra interne ondersteuning. Die kan in beeld worden gebracht en worden begeleid door de mentor samen met een Begeleider Passend Onderwijs [BPO] of een School Maatschappelijk Werker [SMW] van het ondersteuningsteam [OST]. Soms kan het nodig zijn de schoolpsycholoog te betrekken. Wanneer extra interne ondersteuning nodig is, wordt door mentor en BPO'er een onderwijsperspectiefplan [OPP] gemaakt met daarin de geformuleerde doelen, de werkwijze en evaluatie daarvan. De ondersteuningcoördinator onderhoudt met betrekking tot verzuim contact met LPA. De ouder kan te allen tijde het verzuim inzien via Magister. Wanneer ondanks ingezette interventies en/of extra ondersteuning het verzuim van een leerling aanhoudt of toeneemt, neemt de verzuimcoördinator opnieuw contact op met de LPA. De LPA bepaalt welke waarschuwing of maatregel aan de leerling wordt opgelegd. LPA betreft en informeert de ouder en houdt de verzuimcoördinator en de OCO op de hoogte.

5

Differentiatie

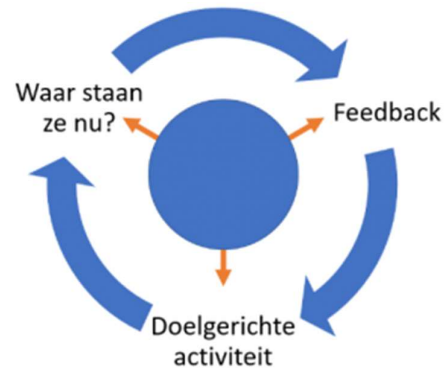
SG Gerrit Rietveld streeft naar zo veel mogelijk passend en inclusiever onderwijs. Het passend, inclusiever onderwijs van SG Gerrit Rietveld biedt in zijn onderwijs interne differentiatie: de docenten gaan gepast om met verschillen tussen de leerlingen. Daarbinnen kan in het kader van differentie maatwerk worden geboden, verdieping of verlengde instructie. Zo kan (convergent: met een minimumdoel voor alle leerlingen) worden gedifferentieerd naar niveau, leefstijl en tempo. De docent staat centraal, alle leerlingen doen mee aan de klassikale instructie waarna leerlingen de leerstof zelfstandig verwerken. Op die manier heeft de docent tijd heeft om aan sommige leerlingen verlengde instructie te geven dan wel verdieping te bieden. Soms biedt SG Gerrit Rietveld divergente differentiatie waarbij de docent zoveel mogelijk aansluit op het individuele niveau en onderwijsbehoefte (verschillende leerinhoud) van een leerling. Zijn leerdoel, instructie en begeleiding is anders dan die van andere leerlingen en de docent meer begeleider van zijn leerproces. Differentiatie kan gericht zijn op:

- leerstof;
- (instructie)tijd;
- groepsindeling;
- leermiddelen;
- tempo/tijd;
- doelen;
- extra interne ondersteuning/begeleiding: extra hulp van docent, RT of BPO;

- keuze;
- toetsing (aantal opdrachten/vragen, beoordeling).

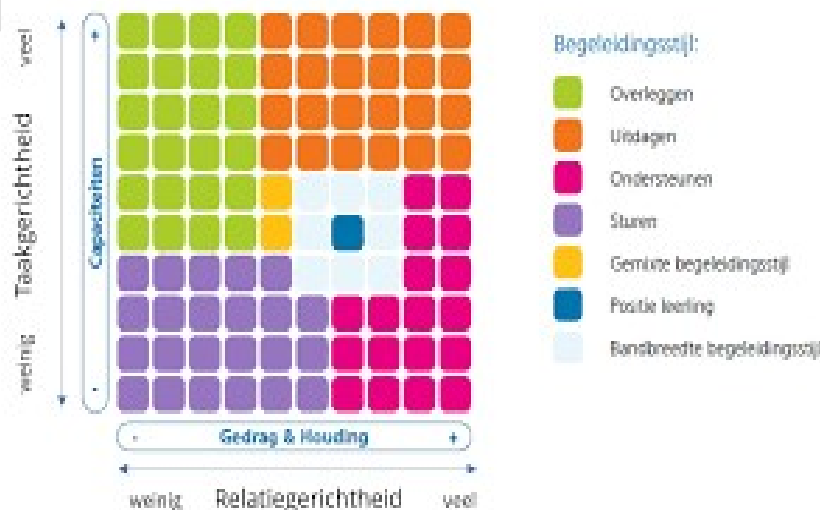
Formatief handelen

SG Rietveld ontwikkelt zich naar een werkwijze die formatief handelen wordt genoemd. Bij formatief handelen ligt de focus op het leerproces van de leerling. Bij formatief handelen vraagt de docent, mentor of ondersteuner zichzelf continue af waar de leerling op dat moment staat in zijn ontwikkeling. Vervolgens stelt hij zichzelf de vraag wat de passende manier is om het denken van de leerling zichtbaar te krijgen. Wat moet de leerling gaan beheersen en welke vervolgactie of –acties zijn nodig om te zorgen dat de leerling daar komt? Door steeds vanuit deze vragen te handelen, worden voor zowel leerlingen als docenten, mentoren of ondersteuners kansen gecreëerd om het leer- en/of instructieproces bij te sturen zodat alle leerlingen tot succeservaringen kunnen komen. Binnen formatief handelen worden ook toetsen afgenomen en cijfers gegeven, maar die hebben tot doel daarvan te leren. Feedback is daarbij essentieel.

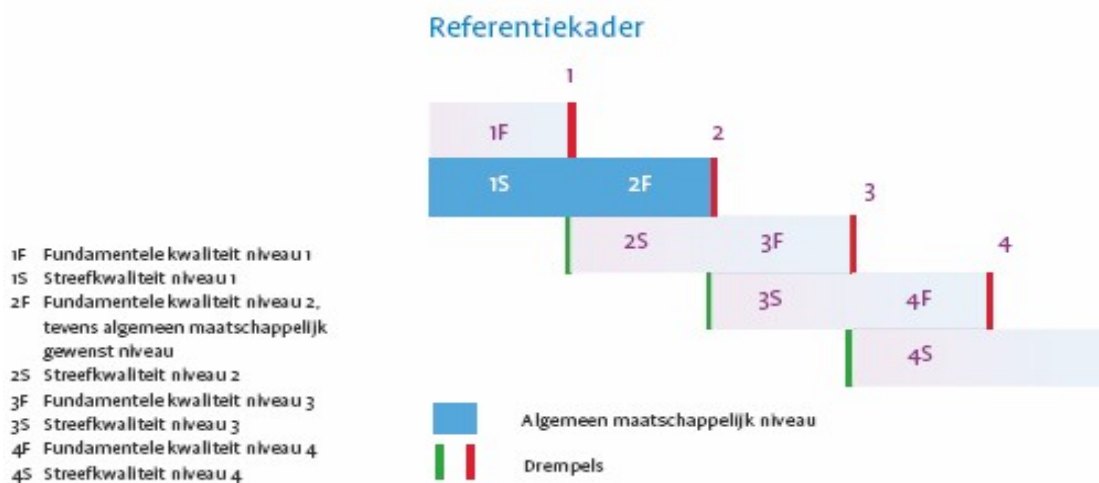
Aandacht voor capaciteiten, vaardigheden, houding & gedrag en begeleidingsstijl

De capaciteiten, de taal- en rekenvaardigheden en leervoorwaarden als houding & gedrag worden bij instromen binnen Gerrit Rietveld in beeld gebracht door de zogenaamde Talentscan. Hiermee wordt tevens de meest passende begeleidingsstijl geformuleerd die voor de mentor handvatten biedt om zijn leerlingen op een juiste manier te begeleiden, maar ook hierover de aan zijn klas lesgevende docenten te informeren. Naast de informatie die SG Gerrit Rietveld ontvangt van de toeleverende school wordt met Talentscan duidelijk of de leerling op, onder of boven zijn kunnen presteert. Hiervoor vergelijkt de scan de capaciteiten van de leerling met diens vaardigheden. Daarmee wordt duidelijk of een leerling het juiste schooltype volgt en wat zijn actuele taal- en rekenniveau is van waaruit deze niveaus verder kunnen worden ontwikkeld dan wel waarop (eerst) moet worden geredieerd. Door het geheel goed in beeld te brengen kan SG Gerrit Rietveld mentoren en docenten in staat stellen om met passend, inclusiever onderwijs het onderwijs, de onderwijsondersteuning, de begeleiding de leerling in zijn kracht te zetten.

Aandacht voor taal en rekenen

De taal- en rekenvaardigheden van Talentscan wordt binnen SG Gerrit Rietveld gezien als de zogenaamde (methodeonafhankelijke) 0-meting ten opzichte van de fundamentele [F] of streefniveaus [S] taal en rekenen. Deze 0-meting wordt gedurende de schoolloopbaan op SG Gerrit Rietveld gevolgd door een zogenaamde 1-meting en soms een 2-meting. Tussen de metingen kan de 'groei' binnen het taal- en rekenniveau in beeld worden gebracht en of de leerling het vereiste taal- en rekenniveau voor de vervolgopleiding (mbo 1, 2, 3 of 4) behaalt. Een leerling stroomt met taal- en rekenniveau 1F het voortgezet onderwijs op Gerrit Rietveld in en stroomt door naar mbo 2,3 of 4 met taal- en rekenniveau 2F.

Op basis van het taal- en rekenresultaat van de Talentscan (waar staat de leerling nu) wordt feedback gegeven, een basisplan gemaakt, doelgerichte activiteiten ingezet waarbij leerlingen een zinvol en betekenisvol aanbod krijgen met basisondersteuning als maatwerkbegeleiding (bijles) en eventueel aanvullend extra begeleiding in de vorm van remedial teaching en/of de huiswerkklas. Het plan wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld, voortgezet of afgerond waarbij de leerling succeservaringen opdoet.

3. Ondersteuning

Voor elke leerling biedt SG Gerrit Rietveld onderwijsondersteuning passend bij de onderwijsbehoefte. Bij de aanmelding van een leerling wordt bekeken welke (extra) ondersteuning een leerling nodig heeft om de opleiding met succes te kunnen doorlopen af te ronden. Soms kan SG Gerrit Rietveld niet voldoen aan de benodigde onderwijsondersteuning. Dan wordt externe expertise aangewend die het Samenwerkingsverband Waterland biedt³.

Binnen het VO van Purmerend kennen we twee vormen onderwijsondersteuning:

1. basisondersteuning;
2. extra ondersteuning:
 - a. breedteondersteuning;
 - b. diepteondersteuning.

Basisondersteuning

Basisondersteuning is ondersteuning die op SG Gerrit Rietveld aan alle leerlingen wordt geboden en omvat vier aspecten:

1. basiskwaliteit:
 - onderwijsproces, waaronder begeleiding;
 - schoolklimaat;
 - veiligheid;
2. preventieve en lichte curatieve interventies:
 - bijvoorbeeld bij dyslexie;
 - bijvoorbeeld bij de sociaalemotionele ontwikkeling;
 - bij gedragsproblemen;
3. ondersteuningsstructuur: de wijze waarop SG Gerrit Rietveld de schoolondersteuning organiseert en welke andere organisaties of experts het samenwerkt;
4. planmatig werken: de wijze waarop SG Gerrit Rietveld ondersteuning passend maakt op de onderwijsbehoefte van de leerlingen en de manier waarop die wordt geëvalueerd en bijgesteld.

Breedteondersteuning

Breedteondersteuning wordt geboden als basisondersteuning alleen onvoldoende effectief blijkt. Het gaat om bijvoorbeeld begeleiding bij leren plannen en organiseren, om een training ter bevordering van de weerbaarheid of een examen maken met inzet van hulpmiddelen voor leerlingen met dyslexie. SG Gerrit Rietveld is verantwoordelijk voor deze vorm van ondersteuning.

Diepteondersteuning

Diepteondersteuning wordt geboden als basis- en breedteondersteuning in school onvoldoende effectief blijkt. Het gaat om extra, externe ondersteuning door en in gespecialiseerde voorzieningen. De verantwoordelijkheid voor de leerling wordt dan tijdelijk overgedragen naar de desbetreffende gespecialiseerde voorziening.

³ Ondersteuningsplan 2018-2022 SWVVO-Waterland

Basisondersteuning

- begeleidingsuur [BU]
- Rietveld uur [RU]
- maatwerk (bijles)
- KIC-lessen (kracht in controle)
- loopbaanbegeleiding- en driehoeksgesprekken

Kernteam biedt basisondersteuning en bestaat uit:

- teamleider
- mentoren

Extra breedte ondersteuning

- remedial teaching (RT)
- arrangement dyslexie
- arrangement dyscalculie
- arrangement NT2 leerlingen
- faciliteitenpas (bij ADHD, TOS, ASS, ...)
- time-out lokaal (TOL)
- faalangstreductietraining training
- training Rots & Water
- examenvreestraining
- trajectklas (ruimte waar leerlingen die werken met faciliteiten, bijvoorbeeld Kurzweil toetsen en examens doen)
- extra begeleiding BPO
- extra begeleiding SMW
- executieve vaardigheidstraining
- extra begeleiding door leerlingbegeleider
- schoolpsycholoog: inzet op klas-, docent- en leerlingniveau

9

Ondersteuningsteam [OST] biedt extra (breedte) ondersteuning en bestaat uit:

- ondersteuningscoördinator
- schoolmaatschappelijk werk [SMW]
- begeleider passend onderwijs {BPO}
- schoolpsycholoog
- leerlingbegeleider (waaronder anti-pest-coördinatie en verzuim coördinator)
- time-out-begeleider
- remedial teacher [RT]
- NT2-docent (Nederlands als 2e taal)

Extra diepte ondersteuning door bovenschoolse instellingen, organisaties en voorzieningen

- ortho pedagogische didactische centra [OPDC]
- reboundvoorziening
- gespecialiseerd voortgezet onderwijs

Rollen en voorzieningen binnen de basis- en extra (breedte en diepte) ondersteuning

- Teamleider [TL] is leidinggevende van docenten en is verantwoordelijk voor de leerlingen. De teamleider ziet in toe op de basisondersteuning die mentoren bieden en onderhoudt contact en afstemming met de oco die verantwoordelijk is voor de extra ondersteuning.
- Ondersteuningcoördinator [OCO]: coördineert de extra en externe onderwijsondersteuning, begeleiding en advies aan leerlingen, docenten, mentoren en teams en monitoren begeleidingstrajecten.
- De mentor is 1e lijns begeleider en basisondersteuner van de klas waar de leerling in zit. De mentor is tevens de 1e lijns loopbaanbegeleider, 1e aanspreekpunt voor ouder(s) of verzorger(s) en onderhoudt cyclisch en indien nodig of gevraagd de 1e lijns contact met de ouder(s)/verzorger(s).
- De trajectklas biedt interne extra ondersteuning aan leerlingen.
- Handelingsgericht werken [HGW] betreft een aanpak die toeziet op de onderwijsbehoefte op groeps- en individueel niveau.
- De schoolpsycholoog sluit aan bij ondersteuningsoverleg. De schoolpsycholoog neemt indien nodig capaciteitenonderzoek bij leerlingen af, onderzoekt op verzoek het gedrag en soms executieve vaardigheden van leerlingen.
- Remedial Teacher (RT) verzorgt vooronderzoek bij dyslexie/dyscalculie, remediërende lessen en modules voor leerlingen. Het kan gaan om begrijpend lezen, spelling of inzichtelijk rekenen, omgaan met dyslexie/dyscalculie en om lessen Nederlandse als 2e taal (NT2).
- Time-Out lokaal [TOL] begeleider biedt incidentele opvang van leerlingen bij verwijdering of interne schorsing.
- De decaan is de 2e lijns loopbaanbegeleider. De decaan adviseert en ondersteunt mentoren in loopbaangesprekken en -begeleiding en in de 2e lijn leerlingen en ouders over profielkeuze, studiekeuze mogelijke vervolgopleidingen, verzorgt de informatie en route naar vervolgopleidingen en brengt diverse open dagen onder de aandacht.
- Leerlingbegeleider [LLB] ondersteunt mentoren en teamleiders bij het creëren van een sociaal veilig leerklimaat. De leerlingbegeleider is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het anti-pestprotocol, het verzuimprotocol en is contactpersoon voor de politie.
- Schoolmaatschappelijk werk [SMW] biedt leerlingen kortdurende psychosociale extra ondersteuning geeft advies bij, verwijst door naar specifieke externe hulpverlening en voorziet medewerkers op verzoek van specifieke informatie op sociaalemotioneel en sociaalmaatschappelijk vlak.
- Begeleider passend onderwijs [BPO] bemenst de trajectklas en biedt extra ondersteuning aan leerlingen, docenten, mentoren en teams ten aanzien van de didactische en gedragsmatige ontwikkeling en de persoonsvorming van leerlingen.
- Leerplichtambtenaar [LPA] is eens per week op school ten behoeve van een preventieve aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. LPA werkt nauw samen met de LLB'er en waar nodig (extra) met de oco en TL
- Schoolarts (vanuit GGD) spoort gezondheidsproblemen en -risico's op teneinde die zoveel mogelijk te beperken. Dat vindt plaats bij hoog verzuim en via (preventief) gezondheidsonderzoek waardoor zowel school als de GGD houdt de GGD zicht krijgt en houdt op de lichamelijke, geestelijke en emotionele ontwikkeling van leerlingen.
- VO-adviesteam (vanuit Levvel) zet specialistische kennis in op het raakvlak van onderwijs, jeugdhulpverlening en psychiatrie. Het gaat laagdrempelige, korte en langere individuele interventies die tot doel hebben het onderwijsleerproces weer op gang te brengen en schooluitval te voorkomen.

- Gerrit Rietveld consulteert externe instanties afhankelijk van de hulpvraag.
- Rebound-TOM biedt extra, externe ondersteuning en brengt onderwijs en (jeugd)hulpverlening Levvel samen om teneinde schooluitval te voorkomen.
- gespecialiseerd voortgezet onderwijs [VSO] biedt onderwijs indien een leerling binnen de reguliere onderwijssetting (vooralsnog) geen diploma kan behalen.
- Overige samenwerkingsrelaties (niet uitputtend):
 - Samenwerkingsverband SWVVO Waterland
 - Loket jeugd
 - GGZ-instellingen
 - Politie (spreekuur of op afroep)
 - Bijlesorganisaties
 - Brijder
 - Levvel
 - Clup Welzijn
 - OPDC Zaanstreek
 - Opvoedpoli
 - Veilig Thuis

Ambities OST:

- versterken, verbreden en verdiepen van de 2^e lijns (extra) interne ondersteuning
- bijdragen aan versterken basisondersteuning/mentoraat/formatief handelen
- voortzetten/intensiveren cyclisch en planmatig werken (HGW);
- protocollen/beleid t.a.v. zorg en/of (extra) ondersteuning updaten of ontwikkelen